

Emlékirattal fordult a kormányhoz, amelyben tiltakozik a régi selmeczbányai főiskola szétbontása ellen. A főiskola tradicionális szellemét, a diákéletet, a bajtársiasságot, a főiskola által betöltött nemzeti feladatot félti az eddigi szervezet megbolygatásától.

Hisszük, hogy a bányászat ezeket magával hozza a műegyetemre s annak tág keretében sem fogja levetni teljesen ősrégi szép szokásait s másfelől az önállóságot nyert erdészeti főiskola is, bárhová vesse a sors, meg fogja őrizni azt, ami a régi selmeczi tradíciókból nemes, jó és tiszteletreméltó, a diákélet sajátosságait, annak kinövéséi nélkül, a bajtársi hűséget, a tántoríthatlan magyar nemzeti érzést.

Akik pedig még együtt hallgatták a régi főiskolát, ezentul is egymást megbecsülő hű kollégiálitással fognak az együtt töltött ifjúkori évekre visszagondolni, melyek annál rózsásabb, annál szebb színekben fognak emlékezetükben élni, minél távolabb esnek a jelentől.

Mert így szokott ez lenni az emberi életben! —d.

A Magyar Gazdaszövetség kecskeméti nagygyűlése.

Irta: *de Pottère Gerard.*

A Magyar Gazdaszövetség múlt hó 15. és 16-án Kecskeméten tartott nagygyűlésének, melyet másként tanyai kongresszusnak is neveztek, célja volt egyrészt a tanyai világ összes bajait feltárni, másrészt mindazokat a módokat, eszközöket, eljárásokat és intézkedéseket megjelölni, melyekkel a tanya kulturája emelhető, valamint a fennforgó bajok és nehézségek orvosolhatók és elháríthatók.

Örvendetes körülményként szögezhetem le azt a tényt, hogy ezen a kongresszuson ezuttal fontos erdőgazdasági kérdések fejtegetésére is kínálkozott alkalom, de erdészetünk még abban a megtiszteltetésben is részesült, hogy *Kaán Károly* h. államtitkárunk egyben a földmivelésügyi miniszter urat képviselhetette.

Szerencsétlen hazánk jelenlegi válságos helyzete tehát kiváltotta azt az egymásrataltságot, mely szigoruan és parancsolólag követeli, hogy közzgazdaságunk összes szakmai vállvetett erővel és

munkával oldják meg azt a sok nehéz feladatot és kérdést, melyet a Gondviselés most reánk rótt s ezért szükséges, hogy létesüljön mielőbb az egyes ágazatok közötti szoros kapcsolat, mely nélkül sikeres, egyöntetű és céltudatos munkát végezni nem lehet.

Hogy mennyire előtérben áll a gyakorlati élet ezen leg-
elemibb követelménye, kiviláglott a tanyai érdekeltségeket képviselő kiküldötteknek a kongresszuson való szerepléséből.

Az a meleg, sőt mondhatni feszült érdeklődés, melylyel a nagygyűlés által feltárt sokoldalú kérdések tárgyalását követték és e tárgyalásokban résztvettek, tanubizonyságot tett amellet, hogy mennyire szükséges volt ezeket a kérdéseket tárgyalni és megoldásuk irányát megjelölni. De tanubizonyságot tettek ezek a tárgyalások arról az elpusztíthatatlan államalkotó erőről, magas intelligenciáról és vasakaratról, mely a tanyai gazdavilágban lakozik és melynek fejlesztése, gondozása, istápolása és hatalmas kibontakozása mindnyájuk elsődrendű fontos érdeke.

Azzal a szilárd és felemelő meggyőződéssel távozhattak az összes résztvevők a kecskeméti tanyai nagygyűlésről, hogy ellenségeink mindazon törekvése, hogy a magyarságot hátraszorítsák, gyengítsék és letörjék, hiábavalónak bizonyult, mert ahol az egészséges eszmék és azok mielőbbi megvalósítása iránt akkora fogékonyság, készséges akarat, rátermettség és lelkesedés mutatkozik, mint alföldi népünk kecskeméti méltó képviselőiben, ott hiába erőlködött, árulkodott és ármánykodott a destrukció! Célját soha elérni nem fogja, mivel azon a helyen, ahol ma magyar szorgalom, magyar tudás, magyar akarat és magyar hazaszeretet munkálja a földet, ott a Gondviselés bőséges áldása mellett, további évezredekig csak magyar kéz és magyar szellem fog uralkodni és munkálkodni!

A nagy körületekintéssel és gonddal összeállított tárgysorozat minden kérdést szőnyegre hozott, mely a tanyai világot mozgatja.

Az első napon *Bernát* István, a Magyar Gazdaszövetség elnökétől és közigazgatási egyetem dékánjától, valamint *Czettler* Jenő dr.-tól, a Magyar Gazdaszövetség igazgatójától és egyetemi nyilvános tanártól értesült az egybegyűlt gazdaközönség a tanyai gazdaság körül jelentkező különböző kérdések komplexumáról.

Ezt követőleg pedig *Dömötör* Lajos dr. Kecskemét város

gazdasági tanácsosa Kecskemét városnak, *Somogyi Szilveszter* dr. Szeged város polgármestere Szeged és *Lázár Dezső*, a Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület elnöke Hódmezővásárhely tanyái politikáját ismertették előadásaik keretében.

Zsitvay Tibor dr. ny. kormánybiztos-főispán a tanyai közgazgatás megszervezéséről beszélt és nyújtott be határozati javaslatot.

Kopeczek György kir. tanácsos, a Gaea r.-t. vezérigazgatója ismertette azokat a módokat, amelyek mellett a tanya mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi problémáit megoldani lehet.

A tanyák vallási ügyeiről *Révész* István pápai prelátus terjesztett be hosszabb lelkes felszólalás keretében határozati javaslatot, míg az iskolaügyekről *Magyar* Kázmér nemzetgyűlési képviselő tartott lendületes előadást.

A második napi tanácskozásokat *Kaán* Károly h. államtitkár előadása vezette be az alföldi erdőtelepítés kérdéséről. Utána *Károly* Rezső min. tanácsos, az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet igazgatója ismertette az alföldi gazdálkodás reformját, *Gyömörey* György miniszteri tanácsos, nemzetgyűlési képviselő pedig adatokkal bizonyította, hogy a tanyai probléma megoldására leginkább alkalmas tanyai kisvasutak megépítése aránylag nem is súlyos áldozatokkal már a legközelebbi jövőben megkezdhető.

Dr. *Bénárd* Ágoston volt népjóléti miniszter a tanyák közegészségügyéről értekezett igen vonzó előadásban, ezt követőleg dr. *Vantsó* Gyula, a Gazdaszövetség helyettes igazgatója terjesztett elő határozati javaslatot a tanyai kultúra részére szükséges népházak építésére vonatkozólag, végül pedig *Fényes* Béla földbirtokos értekezett a szik, homok és tőzeges területek talajjavítási munkálatairól.

Az értekezetet befejezésül *Fáy* Gyula államtitkár és nemzetgyűlési képviselő magas szárnyalású beszéddel rekesztette be a nagyjelentőségű sikeres tanácskozásokat.

E lapok olvasóközönségét természetsszerűleg kíváltképen az alföldi erdőtelepítés kérdése érdekli s ezért *Kaán* Károly h. államtitkár értekezését az alábbiakban kivonatossan ismertetjük:

Előadó megállapítja, hogy az a nagyszabású munka, mely a Tisza folyó szabályozásával az egész magyar Alföld érdekében

történt, oly eredményeket szült, melyek nem feleltek meg mindenben a várakozásnak és oly jelenség érezteti most az egész Alföldön káros hatását, melyre bizonyára a vízszabályozási munkálatok végrehajtása előtt nem gondoltak, t. i. hogy az ottani klíma tulságosan szárazzá vált.

Ez a szárazság nemcsak gazdaságilag, hanem a közegészség szempontjából is érezteti kártékony hatását, úgyhogy felette kívánatos minden alkalmat és eszközt megragadni, mely az alföldi klíma szélsőségeinek enyhítésére kínálkozik s ilyen eszköz elsősorban az erdő, mely sokoldalú jótékony hatása mellett még számtalan közvetlen és közvetett hasznot is biztosít. Részben összefüggő erdőterületekkel, kisebb-nagyobb erdőfoltokkal, fasorokkal és ligetekkel kell tehát az Alföld egyhangu, végtelen síkságát tarkítani, hogy anyaföldünknek ezt az áldott részét teljes egészében egyrészt a többtermelés szolgálatába állíthassuk, másrészt pedig termőképességét a messze jövő szempontjából is állandósíthassuk.

Dicsérni való kevés kivételtől eltekintve, mely kivételek közé éppen Kecskemét és Szeged is tartozik, a legtöbb alföldi város és község ma nem rendelkezik erdővel, mely sajnálatos körülmény az ország jelenlegi szomorú helyzete mellett kétszeresen érezteti hátrányos hatását. Ez szükségessé teszi, hogy most fokozott erélyvel intézkedjünk a hiányok megszüntetése iránt és ez a törekvés találkozik az érdekeltek fokozott óhajával, hogy a meglévő válságos állapotok mielőbb enyhüljenek, módosuljanak és megjavuljanak. A kormány emiatt szélesbitette és kiépítette az alföldi erdőtelepítést célzó akcióját, úgyhogy ma már nemcsak tervekről és ígéretek-ről lehet beszélni, hanem tényleges eredményekről is.

Miután előadó ezeket az eredményeket körülbelül oly értelemben foglalta össze, mint az az E. L. 1921. évi 5. és 6. sz. füzet 108. és következő lapjain olvasható, megállapítja, hogy mindezek a teendők, intézkedések és létesítmények csak akkor szülik majd a kívánt gyakorlati eredményt és akkor válnak a nemzet tulajdonává, ha a társadalom széles rétegei az erdő ügyét minden vonatkozásában magukévá teszik, azt felkarolják, védelmezik, megbecsülik és istápolják s ezért a Magyar Gazdaszövetség kecskeméti nagygyűlésétől a következő határozati javaslat elfogadását kérte:

„A Magyar Gazdaszövetség kecskeméti kongresszusa örömmel fogadja a kormánynak az alföldi erdőtelepítések és fásítások érdekében megindított akcióját. Kívánatosnak tartja, hogy az erdőtelepítés jósikerű végrehajtását a nemzetgyűlés mielőbb megfelelő törvényalkotással biztosítsa.

Szükségesnek tartja addig is, hogy mindazok a területek, amelyek állandó és sikeres mezőgazdasági művelésre nem alkalmasak, silány vagy futóhomok, kopárok vagy kopárosodók erdőtelepítési célokra utaltassanak és ne képezzék a mezőgazdasági birtokreform végrehajtásának tárgyát.

Kívánatosnak tartja, hogy az erdőtelepítés közegészségi, közgazdasági és kulturális jelentőségeire a közigazgatási szervek figyelme a minisztériumok útján oly hozzáadással hívassék fel, hogy annak sikerét minden tőlük telhető sikerrel segítsék elő.

Kívánatosnak tartja, hogy a városok és községek figyelme külön is felhívassék az erdőtelepítés sokoldalú nemzetháztartási jelentőségére, oly hozzáadással, hogy egyfelől minden irányban támogassák a földművelési kormány ezirányú és legjobb szándéku törekvéseit, másfelől, hogy önkéntes elhatározással keressenek módot és nyujtsanak teret az erdőtelepítés megfelelő arányú végrehajtásához, mielőtt erre őket a törvény kényszeritené.

Kívánatosnak tartja, hogy a kultuskormány a természet szeretére és védelmére, a fasorok és erdők nagy közgazdasági, közegészségügyi szerepére, esztétikai és etikai jelentőségére az oktatás minden terén annak fontosságához mérten a legnagyobb gondot fordítsa. Kívánatosnak tartja végül az egyesületek és egyéb társadalmi szervek felhívását arra, hogy az erdők, erdőfoltok és fasorok létesítését és védelmét a tőlük telhető mértékben karolják fel s a társadalom legszélesebb rétegeiben propagálják.

Az élénk tetszéssel és igaz lelkesedéssel fogadott előadás után Magyar Kázmér nemzetgyűlési képviselő a teljes meggyőződés hangján megállapította, hogy ezen előadáshoz, illetőleg határozati javaslatához bizony semmi hozzáfűzni való nincsen, mert az minden irányban csak helyes, jó és kifogástalan. Elnök tehát a javaslatot az egész gyülekezet legteljesebb egyetértésével határozattá emelte.

Amint a fennebb röviden vázolt tárgysorozatból kitűnik, erdészetünket leginkább érdekli még az oktatásügy, közlekedésügy és a talajjavítás, mely utóbbi a homokos, szikes és tőzegterületek kapcsán került szóba.

Ugy a tanyai iskolaügyhöz, mint a közlekedés, ut- és vasutügyhöz *Kaán* Károly h. államtitkár hozzászólt. A homok-, szik- és tőzegterületek feljavításáról szóló előadáshoz, sajnos, a rendelkezésre álló idő már rövidnek bizonyult. Előadó ugyan a feldolgozott anyagát még közreadhatta, de ez a tárgy annyira bőséges, sokoldalú, életbevágó és fontos, hogy a hozzászólások korántsem történhettek abban a mértékben, mint az feltétlenül szükséges és kívánatos lett volna. Reméljük ennek következtében, hogy ez a tárgy egy későbbi kongresszus alkalmával újból szőnyegre kerül, mert az e téren szükséges intézkedések mielőbbi megállapítása és végrehajtása elodázhatlan országos érdek.

Végül kedves kötelességet teljesítünk akkor, mikor úgy a Magyar Gazdaszövetségnek, mint a vendégszerető Kecskemét városnak ezen a helyen is meleg köszönetet nyilvánítunk azért a lekötelező szíves készségért, melylyel az erdészet érdekeinek előbbreviteléhez segédkezést nyújtottak, ami arra a jogos reményre enged kilátást, hogy nemcsak az említett két tiszteletre méltó tényező, hanem az egész alföldi tanyavilág a hazai erdőgazdaság művelőit ezuttal lelkesedéssel segítőtársakul fogadta.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

Ujabb változás az üzemtervi nyomtatványok árában. A földművelésügyi minisztérium az Erdészeti Lapok múlt évi szeptemberi füzetében a 434. oldalon felsorolt nyomtatványoknak árát újból módosította. Eszerint az E 1/a és E 1/b jelzésű utasítások ára változatlan (20, illetve 7.5 K); az E₂—E₇, az E₉—E₁₆, továbbá az új, egyszerűbb kiállítású főhasználati terv és nyilvántartás (E₁₈) ára ivenkint 2 K 70 f, az E₈ számu bővebb főhasználati terv és nyilvántartás ivenkint (belivekkel együtt) 8 K 40 f, végül az E₁₇ számu nyilvántartási könyvecske ive 2 K 10 f.

Változtak a postaköltségek is, 2 kg-ig az üzemtervi utasítások